

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 03-02-040/23-3243/2

Podgorica, 30.05.2023. godine

MINISTARSTVO JAVNE UPRAVE
- n/r ministru, gospodinu mr Marashu Dukaju -

Poštovani gospodine Dukaj,

Povodom *Predloga odluke o izmjeni Odluke o obrazovanju Savjeta za informacionu bezbjednost*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Dostavljenim Predlogom došlo je do promjene predstavnika Ministarstva odbrane u Savjetu. Takođe, određeno je da Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja.

Na tekst Predloga odluke i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni akt i Izvještaj o analizi uticaja propisa, utvrđeno je da za implementaciju Predloga odluke nije potrebno obezbjeđivanje dodatnih finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore, budući da se vrši samo izmjena člana. Takođe navedeno je da su sredstva za navedene namjene planirana Zakonom o budžetu Crne Gore za 2023. godinu, kod Ministarstva javne uprave (organizacioni kod 42001), na aktivnosti Razvoj i održavanje informaciono - komunikacionih tehnologija (11 053 001 002), na izdatku 4127 – Ostale naknade, u iznosu od 65.500,00 €.

S obzirom na navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na *Predlog odluke o izmjeni Odluke o obrazovanju Savjeta za informacionu bezbjednost*.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo javne uprave
NAZIV PROPISA	Predlog odluke o izmjeni Odluke o obrazovanju Savjeta za informacionu bezbjednost

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Nacionalna informatička infrastruktura je često meta napada i broj sajber incidenata raste iz godine u godinu. Pored porasta samog broja incidenata, vidljiva je i sve veća sofisticiranost napada. Svjedoci smo sve većeg broja prijetnji u sajber prostoru, koje ne zaobilaze ni Crnu Goru.

Znatne prijetnje, koordinisana izgradnja nacionalnih kapaciteta iz oblasti sajber bezbjednosti, unapređenje zakonskih i podzakonskih propisa bile su ključne stavke prilikom uspostavljanja sajber bezbjednosti u Crnoj Gori.

Obrazovanjem Savjeta za informacionu bezbjednost jača se saradnja između organa, kroz utvrđene zadatke Savjeta da:

- informiše Vladu Crne Gore o svim bitnim pitanjima koja se odnose na informacionu i sajber bezbjednost;
- inicira i predlaže mjere za unapređenje informacione i sajber bezbjednosti u javnom i privatnom sektoru;
- prati sprovođenje strategija i akcionih planova iz oblasti informacione bezbjednosti i preduzima aktivnosti u cilju unapređenja istih;
- prati i koordinira aktivnosti iz oblasti informacione i sajber bezbjednosti;
- predlaže mjere za usklađivanje zakonodavnog i administrativnog okvira u cilju unapređenja informacione i sajber bezbjednosti Crne Gore;
- radi na unapređenju saradnje u oblasti informacione i sajber bezbjednosti između državnih organa, organa državne uprave, organa jedinica lokalne samouprave, pravnih lica koja vrše javna ovlaštenja i drugih pravnih i fizičkih lica koja ostvaruju pristup ili postupaju sa podacima u smislu zakona kojim se uređuje informaciona bezbjednost i usklađuje njihove aktivnosti;
- radi na unapređenju saradnje sa privatnim sektorom u oblasti informacione i sajber bezbjednosti;
- radi na unapređenju međunarodne saradnje u oblasti informacione i sajber bezbjednosti;
- informiše Vijeće za nacionalnu bezbjednost u slučaju prijetnji i sajber incidenata većih razmjera;
- dostavlja Vladi Crne Gore izvještaj o svom radu, najmanje jednom godišnje.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Kako bi na što bolji i efikasniji način odgovorili na incidentne situacije, u okviru državne uprave neophodno je da postoji kvalitetna organizaciona hijerarhija koja će najefikasnije i dugoročno održivo obezbjeđivati adekvatno upravljanje sajber bezbjednošću u Crnoj Gori.

Obrazovanjem Savjeta za informacionu bezbjednost, obrazuje se još jedan mehanizam u državi koji će informisati Vladu Crne Gore o svim bitnim pitanjima iz ove oblasti. Članovi Savjeta su predstavnici ključnih institucija iz oblasti sajber bezbjednosti, pa se kroz njegov rad obezbjeđuje unapređenje saradnje između državnih organa, usklađuju njihove aktivnosti i nesmetano razmjenjuju informacije. Savjet će predlagati i mjere za usklađivanje zakonodavnog i administrativnog okvira u cilju efikasnije borbe protiv sajber prijetnji.

Strateški cilj Crne Gore je izgradnja integrisanog, funkcionalnog i efikasnog sajber prostora u skladu sa međunarodnim standardima i principima

Budući da je Ministarstvo odbrane aktom broj: 1603-078/23-3111/2 od 07. aprila 2023. godine, obavijestilo Ministarstvo javne uprave o promjeni predstavnika Ministarstva odbrane u Savjetu za informacionu bezbjednost, odnosno navelo da će umjesto dosadašnjeg člana Momčila Yukčevića, novi predstavnik biti Nikola Mijović, načelnik Odjeljenja za informaciono-komunikacione sisteme (J-6) Generalštaba Vojske Crne Gore, ukazala se potreba za izmjenom Odluke o obrazovanju Savjeta za informacionu bezbjednost.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Obrazovanje Savjeta za informacionu bezbjednost predviđeno je Zakonom o informacionoj bezbjednosti. U ovom momentu ne postoji tijelo koje može sagledati cjelokupan sistem u ovoj oblasti i uticati na donošenje održivih i kvalitetnih odluka. Imajući u vidu navedeno, ne vidimo druge opcije za ispunjenje ciljeva.

Da bi se izvršila zamjena člana, potrebno je izmijeniti Odluku, te preferirana opcija je usvajanje Predloga odluke o izmjeni Odluke o obrazovanju Savjeta za informacionu bezbjednost.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Donošenje Odluke o izmjeni Odluke o obrazovanju Savjeta za informacionu bezbjednost će indirektno pozitivno uticati na sistem informacione bezbjednosti u Crnoj Gori. Radom u punom kapacitetu Savjet za informacionu bezbjednost doprinijeće unapređenju mjera informacione bezbjednosti, kao i praćenju rada i predlaganja aktivnosti CIRT-u na uspostavljanju sistema zaštite od računarskih i bezbjednosnih incidenata na internetu.

- Primjena Odluke o obrazovanju Savjeta za informacionu bezbjednost neće izazvati troškove građanima i privredi.

- Savjet za informacionu bezbjednost obrazovala je Vlada Crne Gore radi unaprjeđenja mjera informacione bezbjednosti, kao i praćenja rada i predlaganja aktivnosti CIRT-u na uspostavljanju sistema zaštite od računarskih i bezbjednosnih incidenata na internetu. Odluka o obrazovanju Savjeta za informacionu bezbjednost objavljena je u "Službenom listu CG", br. 73/2022 od 12.7.2022. godine. Savjet radi i odlučuje na sjednicama, a odluke donosi većinom glasova svih članova i predsjednika Savjeta. Shodno tome neophodno je da zasijeda u punom sastavu, kao i da sve relevantne institucije imaju svoje predstavnike.
- Predlogom odluke o izmjeni Odluke o obrazovanju Savjeta za informacionu bezbjednost na predlog Ministarstva odbrane izmijenjen je sastav Savjeta na način da je jedan član zamijenjen i na njegovo mjesto imenovan drugi predstavnik Ministarstva odbrane. Kako se ne radi o povećanju članova Savjeta, primjena ovog propisa neće izazvati dodatne troškove građanima i privredi. Siguran sajber prostor je podsticaj za stvaranje novih privrednih subjekata i tržišne konkurencija u oblasti elektronskog poslovanja.
- Donošenjem ovog akta ne stvaraju se novi privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Donošenjem ovog akta ne stvaraju se administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju Predloga Odluke o o izmjeni Odluke o obrazovanju Savjeta za informacionu bezbjednost nije potrebno obezbjeđivanje dodatnih finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore, budući da se samo vrši zamjena člana, kao i da je važećom Odlukom o obrazovanju Savjeta za informacionu bezbjednost ovo obuhvaćeno.
- Godišnjim budžetom planiraju se sredstva za naknade za rad članovima Savjeta
- Implementacijom Predloga ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, jer je Savjet osnovan radi unaprjeđenja mjera informacione bezbjednosti, kao i praćenja rada i predlaganja aktivnosti CIRT-u na uspostavljanju sistema zaštite od računarskih i bezbjednosnih incidenata na internetu.
- Sredstva za ovu namjenu su obezbjeđena Zakonom o budžetu za 2023. godinu na Programu Unaprjeđenje i razvoj javne uprave (11 053), na Potprogramu Informaciono društvo (11 053 001), na Aktivnosti Razvoj i održavanje informaciono-komunikacionih tehnologija (11 053 001 002) na poziciji 4127 – ostale naknade u ukupnom iznosu od 65.500,00 eura
- Usvajanjem ovog akta nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze

<ul style="list-style-type: none"> - Savjet za informacionu bezbjednost predstavlja jednu od karika u lancu informacionu bezbjednosti Crne Gore. Implementacijom ovog akta doprinijeće se smanjenju potencijalnih loših uticaja koji se mogu negativno odraziti na prihode u budžetu Crne Gore. Stoga, kako se ne bi došlo u situaciju da se, zahvaljujući bezbjednosnim propustima izazovu posledice velikih razmjera neophodno je kontinuirano raditi na unapređenju mjera informacionu bezbjednosti, praćenju rada i predlaganja aktivnosti na uspostavljanju sistema zaštite od računarskih i bezbjedonosnih incidenata na internetu. - Nijesu postojale sugestije na RIA obrazac.
<p>6. Konsultacije zainteresovanih strana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako. - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije). - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
<p>Nije korišćenja eksterna ekspertska podrška imajuću u vidu da je u pitanju podzakonski akt, kojim se vrše promjene člana i nije kompleksna u smislu potrebe za korišćenje eksterne ekspertske podrške.</p> <p>Tokom izrade Izvještaja o sprovedenoj analizi uticaja propisa (RIA) Predloga odluke o izmjeni Odluke o obrazovanju Savjeta za informacionu bezbjednost, nije bilo potrebe za organizovanjem konsultacijama sa zainteresovanim stranama.</p>
<p>7: Monitoring i evaluacija</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa? - Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi? - Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva? - Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
<p>Nema potencijalnih prepreka za obrazovanje novog Savjeta za informacionu bezbjednost. Za sprovođenje monitoringa i evaluacije biće zaduženo Ministarstvo javne uprave kao organ državne uprave nadležan za informaciono-društvo i informacionu bezbjednost.</p> <p>Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su izvještaji o radu Savjeta za elektronsku upravu.</p>

Datum i mjesto

16.05.2023. godine

Starješina

Mr Marash Dukaj